

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Monasticum

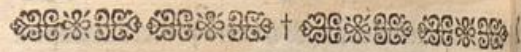
In Quo Totius Religiosæ disciplinæ Casus, Regulæ & difficultates clarè videntur, breviter explicantur & resolvuntur Canone, rationibus & Patrum auctoritatibus

Philippus <a Domina Nostra Septem Dolorum>

Augustæ Vindellicorum, 1688

Cap. XLVIII. De Appellationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40761

CAPUT XLVIII.

De Appellationibus.

SUMMARIUM.

- I. *Quid sit appellatio, & quotuplex.*
- II. *An, & quando regulares possint appellare.*
- III. *An gradatim sit procedendum in appellationibus, & coram quibus sit appellandum.*
- IV. *An à quacunque sententia possit appellari.*
- V. *Casus in quibus non licet appellare.*
- VI. *Quis modus in appellatione servandus.*
- VII. *Quinam sint effectus appellationis.*
- VIII. *An iudex teneatur admittere appellationem.*
- IX. *An bis aut ter possit appellari super eodem facto.*
- X. *Explicatur clausula (Appellatione remota.)*

XI. *Quid*

- II. *Quid sit gravamen irreparabile.*
 III. *An petitio Apostolorum sit necessaria in appellatione.*
 XII. *An pendente appellatione possit iudex procedere.*
 XIV. *Religiosus non potest Romam petere prae-textu appellationis, nisi causa appellationis sit legitima, aliàs incurrit pœnas à Pontificibus, & statutis taxatas, nec eum juvare potest titulus recusationis.*

Appellatio est à Minori iudice, sive ab inferiori, ad Superiorem provocatio; seu recursus inventus ad declinandum aliquod gravamen ab injusto iudice prolatum, vel proferendum. Est de jure naturali quoad illius substantiam, quia est defensio quaedam, seu præstium Innocentis gravati. Quoad formalitatem verò spectat, sive modum, aut tempus, seu quod fiat tali modo, aut cum talibus circumstantiis, est de jure positivo, *l. una, C. de sentent. prælat. prator. Sylvest. in summa, verbo appellatio, cap. i. & cap. Si quis, & cap. placuit, & cap. de iuris oppressis.* Unde colligitur, quod non est Pars II. y ad

ad defensionem iniquitatis, *cap. cum speciali*,
S. porro de appellat. Layman. lib. 3. de justit. tract.
6. cap. 6. num. 2. colligitur item, quod nec ab
 æquali ad æqualem, nec à Superiori ad inferior-
 rem dari potest appellatio, & consequenter,
 quod à Papa nullus Regularis appellare potest,
l. 1. ff. à quibus appellare non licet, Layman. sup.
 Formalitatem seu modum appellationis, aut
 tempus tollere quidem Princeps, ac mutare po-
 test: illius vero substantiam, quæ juris naturalis
 aut gentium esse constat, tollere aut mutare non
 potest, *Clement. Pastoralis, de sentent. & re judicat.*

Est autem appellatio duplex: Judicialis, &
 extrajudicialis. Judicialis est ab inferiori ad su-
 periolem judicem, ratione iniquæ sententiæ
 provocatio; & propriissimè dicitur appellatio,
 & ideo judicialis, quia fit in ipso iudicio.

Extrajudicialis verò est ab inferiori iudice ad
 superiolem ratione præsentis, vel futuri grava-
 minis provocatio, quæ extrajudicialis appella-
 tur, quia fit extra iudicium, & in odiosis non
 comprehenditur sub nomine appellationis.

Judicialis fit à iudice gravamen inferente;
 extrajudicialis non solum à iudice extrajudicia-
 liter procedente, sed etiam à parte contraria, &
 in causis beneficalibus habet vim citationis, &
 tenetur pars contraria, à qua appellatur coram
 iudice ad quem, comparere. Judicialis est de
 præsentis gravamine, & iudice illud inferente:
 extrajudicialis vero potest esse generalis respectu
 per-

personarum, & à futuro gravamine, *cap. bona, de appellat. cap. ut debitus, & cap. cum causam, in fine, eodem titulo.* Judicialis (maximè inter religiosos) requirit causam veram, *cap. ut debitus & cap. interposita, de appellat.* Extrajudicialis non requirit necessario causam veram, sed verisimilem, aut probabilem, *cap. bona, de appellat. & Clement. sicut. eod. titul.* In judiciali semper sunt petendi Apostoli; in alia non semper saltem ex necessitate. Excommunicatus non potest appellare extrajudicialiter, quia non potest esse actor; & appellare hoc modo est agere: bene tamen judicialiter, quia hoc est se defendere. In judiciali annus incipit currere à die appellationis interpositæ; in aliis à die illari gravaminis, *Clement. sicut de appellat.* Judicialis suspendit jurisdictionem iudicis in totum; alia non suspendit actum de præterito, nec actum futurum consecutivum ad actum de præterito, *cap. constitutus de appellat.* Unde in judiciali revocantur omnia acta, in alia verò ea solùm, quæ sunt post ipsam.

II. Appellare cuique licet absque peccato, quotiescunque se à iudice injustè fore gravatum cognoscit. *D. Thom. 2. 2. quest. 69. art. 3. & Sayrus in clavi regia, lib. 12. cap. 17. num. 31.* atque etiam, qui ratione valde probabili, sive conjectura opprimi aut gravari videtur, modò sit vera, & non fictitia oppressio, etiam ante sententiam, *cap. ut debitus honor, de appell. & cap. non ita 2. q. 6. Gloss. cap. 2. ea quest. nec appellans*

lans iudici facit injuriam, cum jure suo utatur, *l. non videtur ff. de regulis juris.* etiam in casu vilitationis & correctionis, si detur excessus, expressa justa causa: sed hoc sibi imputet iudex, quem proximum gravare minimè pudet, & etiam ante sententiam, *cap. ut debitus, de appellat.* Appellare unus pro alio potest, licet illius procurator non sit, si communi jure graventur, aut juventur, v. g. si plures de uno eodemq; delicto damnantur, unius illorum appellatio ceteris prodest, *cap. una sententia, de appellatione, juncta Glossa, & l. 1. C. si unus ex pluribus appellat.* Naturalis enim ratio cuique suadet, ut se, quo meliori modo potest, tueatur: quare se gravatum, aut gravandum sentiens, ad superiorem iudicem potest provocare, ut hoc pacto se suaque servare queat.

Non licet tamen Regularibus ullo modo appellare à correctione regulari suorum Superiorum, hoc est à correctione, quæ est facta secundum regulam & statuta, ita ut, si regula aut statuta imponant aliquam pœnam pro aliquo delicto, & ea imponatur delinquenti à Prælato, non possit ab hac correctione appellare, *cap. ad nostram, de appellat. & cap. reprehensibilis, eod. titul.* Et ratio convincit, quia appellatio nunquam admittitur, nisi propter gravamen: at non infertur gravamen, quando religiosus corrigitur, & punitur secundum regulam & statuta, quia

quia ex vi voti obedientiae, & professionis ad ea se sponte obligavit, *Sanchez lib. 6. in Decalog. cap. 8. n. 101, & 102. Peyrinis de subdito, quæst. 1. cap. 20.* Unde sic appellantes ut plurimum peccant mortaliter propter inobedientiam, quam committunt, non acceptando poenam impositam in religione, & propter alia inconvenientia, quæ ex tali appellatione sequuntur.

Possunt tamen, sine peccato aliquo, recursum habere ad Superiores, sive per literas, sive personaliter cum licentia debita, ut poena eis relaxetur, vel mitigetur, vel ut consolationem aliquam accipiant: hoc enim nullo jure prohibetur, & est satis conforme charitati, qua procedi debet in religione.

In casu autem evidenti injuriæ illatæ religioso in fama, aut honore, & propter excessum correctionis, vel punitionis etiam regularis in ipsius substantia, aut modo, vel circumstantiis licita est appellatio ad Prælatos superiores, *Sanchez & Peyrinis supra.* Dixi, Evidenti, ad distinguendum inter religiosum & secularem, quia in religioso, licet non possit appellare, nisi certa sit læsio, in seculari sufficit dubia, *Thom. à Jesu de Visit. regul. tract. 3. cap. 17. num. 6.* Posita igitur appellandi libertate,

III. Procedendum est hoc ordine in appellationibus Regularium, ut à Priore ad Provinciale, à Provinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, à Protectore ad Sacr. Congreg.

vel summum Pontificem, quem Sacra Congreg. representat, & quidem gradatim procedendum fore mandatur, *cap. omnis oppressus 2. quest. 6. juncta Gloss. cap. licet eadem quest.* Quamvis ad Romanam curiam, seu sedem Apostolicam, omisso medio, liceat cuique appellare, *cap. quoties, & cap. ad Romanam 2. quest. 6. & cap. si duobus, de appellat.*

Non licet tamen unquam Regularibus ad tribunalia secularia appellare, aut coram illis querelam facere contra suos Praelatos, quocumque etiam casu dato; est enim id nequissimum & inventum diabolicum, honorem religionis inhonestans, pacem & tranquillitatem Religiosorum perturbans, signum maximæ relaxationis, & solùm apud ambitiosos, superbos, & deformatos talis appellatio locum habet, quia per hanc viam maximè læditur apud seculares Religiosorum fama, & bonum regimen ipsorum impeditur; & multominus id libet, si titulo vis illatae aut violentiæ ad illa secularia tribunalia recurratur aut appelleretur; hoc enim est iniquissimum, & omni poena & supplicio dignum. *Sotus de iustit. & jure, lib. 5. quest. 69. art. 3. Aragonen. 2. 2. q. 69. art. 3.* Unde illos ita facientes vocat *Peyrinis sup.* latrones & fures, fratricidas, & matricidas, ingratas bestias, maculas convivantes, nubes sine aqua, arbores infructuosas, bis mortuas; fluctus feri maris suas confusiones despumantes, & illos incidere in excommunicationem latæ sen-

sententia dicit *Portellus* verbo, appellare, in addi-
tionibus. num. 4.

Similiter neque licet Regularibus appellare ad
tribunalia Ecclesiastica, quibus non subduntur;
appellatio enim non est nisi ad Superiorem, *Le-*
can. verbo appellare.

IV. A quacunq; sententia, sive sit definitiva, sive
interlocutoria, potest appellari. Definitiva di-
citur, qua iudicium ipsum terminatur, quia in hac
vel absolvitur, vel condemnatur: Interlocutoria
vero est illa, quæ causæ ipsi interponitur, v.g. quã-
do iudex pronunciat non debere admitti rei ex-
ceptiones, vel legitimas defensiones non esse illi
concedendas, vel declarat testes aliquos non
esse audiendos, & cætera hujusmodi. A defini-
tiva potest appellari, si aliquam injustitiam in se
ipsa contineat, aut præ se ferat: & hoc est in
confesso omnibus DD. Excipitur hîc causa vio-
lata religionis, à quo non admittitur appellatio
propter fidei favorem, ac odium hæreticorum,
ne iudicium protrahatur. Ab Interlocutoria
verò si ratio causaq; justa, vel probabilis adfit,
appellari potest de jure Canonico, *cap. ut debi-*
tur, cap. cum speciali, & cap. cum cessante, de ap-
pellat. & cap. 1. eod. titul. in 6. De jure vero Civili
non item, quia gravamen, quod per interlocu-
toriam infertur, per appellationem à definitiva
reparari potest. Quod si per appellationem à defi-
nitiva reparari nequit; potest etiam de jure Ci-
vili, tam in civilibus, quam in criminalibus, ab

eadem interlocutoria appellari, *l. ante sententiam ff. de appellat. recip. Gloss. in l. ante sententia tempus C. quorum appellatio non recipitur.* Quando enim præjudicium est irreparabile semper conceditur appellatio; quid sit autem gravamen irreparabile dicitur infra *num. 11.* Contra verum contumacem appellatio non recipitur à sententiâ definitiva, neque alia quævis provisio, quando appellans in huiusmodi vera contumaciâ persistit, conceditur: ita determinavit Sacra Congr. apud *Barbosam in collect. Bullar. verbo, appellantes.*

V. Sunt & aliqui casus, in quibus non licet appellare, etiam ad propria tribunalia seu ad legitimos Superiores. Primus, quando quis non gravatur injustè, tunc enim non est causa legitima appellationis, sed dicitur frivola, cum non adsit gravamen. Secundus casus est, quando appellatio non fit tempore legitimo, scilicet in spatio seu termino decem dierum, *cap. concertationi, cap. non solum, de appellat. in 6. cap. cum dilectus, finali, de electionib. cap. significaverunt de testibus & multis aliis.* Et hic terminus currit à die scientiæ latæ sententiæ, nec potest tempus hoc iudex minuere, vel augere *Sanchez lib. 6. in Decalog. cap. 8. à num. 53.* Et hoc tempus ideò datur condemnato, ad deliberandum, an velit stare sententiæ latæ, an ab illa appellare. Tertius, est quando appellatio non interponitur coram iudice à quo, nisi fortè ejus violentia timeator,

tur, vel sit absens, l. 1. ff. quis & à quo, l. appellat.
 § l. 2. §. dies, ff. quando appellat. Vel si timetur
 violentia, vel sit absens, debet fieri coram iudice
 ad quem, vel saltem coram honestis personis,
Sanchez sup. num. 134, & 135. Et pro tunc fa-
 cienda est protestatio, quod non appelletur co-
 ram iudice à quo, propter metum, vel absentiam
 ipsius, *Sylvester in summa verbo appellatio, quest. 3.*
 Quartus casus est, si appellatio fiat ab excommu-
 nicatione, vel alia censura purè & absolutè lata:
 ea enim est invalida, v. g. si sit imposita aliqua
 excommunicatio, vel alia censura contra arma
 gestantes, si constet aliquem gestasse, ille non
 potest appellare à dicta censura, *cap. Pastoralis, §.*
verum, de appellat. cap. ad hæc quoniam §. de ap-
pellat. cap. is cui, §. ultim. de sent. excomm. quia
 huiusmodi censuræ latæ secum afferunt execu-
 tionem, nec possunt esse suspensæ. A sententia
 enim executioni mandata, non datur appellatio.
 Appellari tamen potest à censura, ita ut senten-
 tia illius sit nulla, & invalida. I. quando appel-
 latio præcedit sententiam illius, *cap. dilectis de*
appellat. & cap. licet, de sentent. excomm. & cap. ad
hæc quoniam: Quia ad ferendam censuram re-
 quiritur iurisdictio, quæ per legitimam appella-
 tionem est suspensa *Sylvester sup. num. 4.* Secun-
 do, quando censura fuit sub conditione lata, v. g.
 si Prælati dicat, Excommunico te nisi hoc fe-
 ceris, & tunc ob legitimam causam subditus ap-
 pellet, etenim etiam tunc suspenditur iurisdictio
 iudi-

judicis, *Bonacin. de censuris disp. 1. quest. 2. punct. 2.* addit *Corneio*, hoc esse intelligendum, de censura lata ab homine, non de lata à jure, quæ semper præsumitur justa, juxta *l. Si qua poena, ff. de verbor. signif. cap. erit. autem lex disp. 4.* & ita ab illa non datur appellatio. Tertio, licitum est appellare à sententia declaratoria censuræ incursum; potest enim in ea judex errare, & ideò jus defendendi competit reo, *Bonacinus sup.* quando autem dicitur, quod à censura lata non appellatur, intelligitur quoad effectum suspensivum, non quoad devolutivum, quia talis appellatio transfert causam ad Superiorem, *Peyrinis de subdito, q. 1. de obedientia, c. 20.*

Quintus, casus est, quando non servatur debita forma appellationis, scilicet, quod fiat in scriptis & cum expressione causæ, si non fit illico, & incontinenti post sententiam coram judice in eadem figura judicii existente, quia tunc sufficit viva voce appellare, sed si fit intra limites decem dierum debet fieri in scriptis per porrectionem libelli, ut §. *sequenti*, dicitur *l. 2. ff. de appellat. & l. litigatoribus C. eod. tit. & l. à sententia in fine C. eod. tit. & l. 1. §. libelli ff. de appellat.* Sextus, casus est, in quo non admittitur appellatio, neque est concedenda, scilicet in notorio, manifesto ex ipsa facti evidentia: ut si quis confessus, & convictus fuerit, nec confessio fuerit excusata, *cap. cum speciali, §. porro, de appellat.* aut si à multis fide dignis repertus, & visus fuerit in flagranti delicto:

delicto: Neque ultimo admittitur in rebus parvi
momenti appellatio, *Rodericus tit. 27. de appella-
tionib. cap. 4. n. 5.*

VI. Modus, in appellatione servandus, est,
ut appellatio fiat aut viva voce, si incontinenti,
gravamine illato, eodemque iudice in eadem fi-
gura iudicii existente, appelletur; vel in scriptis,
si incontinenti minimè fiat, & tunc intra spatium
decem dierum debet dari libellus continens no-
mina iudicum à quo, & ad quem, cum nomine
reversarii, & appellantis; & debet porrigi iudi-
ci à quo, & hoc de jure Civili. De jure autem Ca-
nonico in scriptis facienda est provocatio, seu
appellatio, libellusque non solum prædicta con-
tinere debet, sed & gravaminis expressionem e-
iusdemque causas, propter quas ipsum gravamen
impugnatur, *cap. ut debitus, & cap. causam, eod.
tit. & cap. 1. eod. tit. in 6.*

Quod si reus sit absens à loco, ubi sententia
pronunciatur, decem dierum terminus à die no-
ntia sententiæ lata computari debet, intra quod
decem dierum tempus, quocumque die fieri po-
tuit appellatio, etiam die feriata, imò etiam de
nocte, si necessitas exigit, *Baldus in l. 1. C. de fe-
ris.* Tempus verò à jure designatum ad prose-
quendam appellationem, ita ut aliter sententia
transcat in rem judicatam, est unus annus, aut ex
causa necessaria biennium, nisi iudex, à quo fuit
appellatum, hujusmodi tempus abbreviet, vel se-
cun-

cundum loci distantiam, vel personarum, & negotii qualitatem velit hoc moderari, *cap. sicut Romana, & Clement. sicut de appellat. cap. personas, & cap. ex parte de rescript. nisi de impotentia prosequendi constiterit, cap. ex ratione, de appellat.*

VII. Appellationis duo sunt effectus; alter devolutivus, & alter suspensivus. Primus devolvit cognitionem causæ ad Superiorem, ad quem provocatur, *cap. dilectis, cap. ut debuit de appellat. l. eos, l. à proconsulibus, Cod. de appellat.* Unde eximit litigantem à jurisdictione judicis à quo, quoad illam causam, & transfert ad jurisdictionem judicis ad quem *cap. cum ad audientiam, de appellat.* Secundus effectus est suspendere sententiam, etiamsi illam non extinguat, *cap. venientes de jurejurando, cap. Pastoralis, §. præterea, de officio delegat. cap. sepe de appellat. l. præcipimus, l. eo casu, C. de appellat. Layman. lib. 3. tract. 6. cap. num. 5.* Unde appellatio statim ligat manus judicis à quo, ejusque jurisdictionem suspendit sine alia inhibitione, adeò quod nihil potest facere in illa causa, appellatione pendente: non tamen propterea suspendit ejus jurisdictionem quoad alias causas, etiam respectu ejusdem subditi: & sic religiosus, qui in una causa appellavit à suo Superiore, remanet subditus illi quoad omnes alias causas, *Portellus in dubiis regulari-ribus,*

us, & ne
cap. sicut
cap. persi
potentia
e, de ap
tus; alter
imus de
rem, ad
ut debitis
od. de ap
sdictione
transfert
cum ad
fectus est
non ex
cap. Pe
cap. sape
de ap
s. Unde
quo, ejuf
inhibi
e in illa
tamen
m quoad
subditi:
ppellavit
li quoad
regula
ribus,

us, verbo appellare, num. 7. Layman. supra
ana verbo appellare num. 16. Potest tamen
recusare, quia est illis suspectus, nisi conveni
tur de crimine manifesto, in quo non cadit
recusatio vel suspicio, nec potest eum com
pellere, nisi in hoc casu: In omnibus aliis re
manet subditus, sed non debet compelli, cap.
proposuit 24. de appellat. titul. 28. Quod si nolit
cum recusare debet coram eo respondere.

VIII. Appellationem, si justa vel rationabi
causa, & ratione fulciatur, admittere debet
iudex, & non admittens punitur, cap. Decreto
quest. 6. cap. de priore de appellat. & cap. 1.
titulo, in fine. Etiam si de minimis fiat, &
de levioribus causis, cap. de appellat. eod. titul.
cumque à iudice appellatio justa non admitti
tur, vel à reo timetur ejus violentia, tunc pro
appellante reputatur, modo publicè proteste
tur vel coram honesta persona appellet, l. cum
quidam, ff. de appellat. cap. final. eodem. titul. à
honesto persona tribui debet testimonium
appellanti, Sylvester, verbo appellatio, num.
in fine. Si autem appellantis ratio sit du
bita, ita ut anceps sit iudex, an illam admittere
debeat, utique illam admittere debet; quia,
existente opinionum varietate, modò sint pro
babiles, in rei favorem judicari debet, Joannes
Andreas in cap. ut debitis de appellationib. argum.
cap. cum sunt. de reg. jur. in 6. & in l. favorabiliores
eod. tit. Valentia tom. 3. disp. 8. quest. 3. punct. 3.

Si

Si vero iudici fuerit commissa causa (Appellatione remota) si sit verum gravamen , iudex appellationi deferre debet : nam tunc non appellatur contra rescriptum , sed contra iudicis malitiam , *cap. dubium 2. quest. 6.* tuncque frivola solum interdicitur appellatio , *cap. super eo 2. de appellat.* Quod si reus non auditur a iudice , supplicari potest , quia (Appellatione remota) non removetur supplicatio , sive recursus .

Si vero appellatio sit frivola , rationabili causa minimè inhærens , aut ipso jure nulla , iudex illi deferre nequaquam tenetur , ut (v. g.) si appellaretur quartò , super eodem articulo , quia plusquam ter (ut dicitur infra) non potest appellari . Item si iudex gravamen , super quo appellatum est , revocavit , *cap. cum cessante , de appellat.* Item si delictum est notorium , aut confessum , ut supra diximus , *l. 2. c. quorum appellat. non recip. cap. cum speciali , §. porro , eod. tit.* Item si arbitri judicaverunt , *cap. a iudicibus , 2. quest. 6.* nisi tres fuerint ipsi arbitri , & duo sententiam tulerint absente tertio , vel ipso renuente , *cap. sane ead. quest.* iudicis enim adjuncti ommissio nullitatem parit . In aliis casibus etiam non tenetur appellationi deferre , quando nullum apparet gravamen : quod si sit legitima appellatio tenetur illi iudex deferre sub poena depositionis , (ut diximus initio hujus , §. 1.) Tandem in multis casibus minimi gravaminis non est

est tolleranda appellatio religiosorum; etiam si
illis fiat aliqua injuria, quia recta & bona aestima-
tio religionis anteponi debet, etiam secundum
ius naturale, bono privato alicujus, sicut, eodem
jure naturali dictante, manus recipit ictum &
vulnus ad conservandam capitis incolumitatem,
Rodericus tom. 1. qq. regular. quest. 29. art. 3.
Appellationi autem à privatione beneficii, cum
habeat effectum suspensivum, tenetur illi iudex
deferre, juxta Decretum *Sacr. Congreg. apud Bar-*
rosam in collect. Bullar. verbo appellantes.

IX. Certum est, numquam licere appellare,
quando de sententiæ justitia constat; quin imò
appellans punitur, *cap. omnino 2. quest. 6.* ita
etiam, quando de sententiæ injustitia constabit,
appellare toties licebit, quoties injusta profere-
tur. Jus namque positivum, bis tantum ab ea-
dem appellari sententia statuens, & non ultra,
lex parti facultatem non intendit adimere,
quam jure possidet naturali appellandi ad Su-
periores iudices quoties manifestè gravatur:
itaque, cum sententiæ injustitia est dubia, pro-
babili existente utrimque ratione, usus obtinuit,
ut ter appellari possit, & hanc consuetudinem
multi probant; & ferè omnes, licet de jure ter-
tium appellare quis non possit, *cap. directe, & cap.*
una nobis, de appellat. Conceditur autem in du-
bio ter appellare, ut si reus novam juris, aut facti
rationem pro se invenerit, quam coram iudici-
bus proponere non novit, aut non potuit, illa
se

se tueri, & defendere possit: Verumtamen, regulariter loquendo, ultra tres vices non conceditur (de jure) appellatio, ut lites possint citius terminari, quarum exitus aliter numquam videretur, aut diutissime protraheretur, neque enim praesumi debet, tot iudices à recto iudicio defecisse; Ita *Rodericus titul. 27. de appellat. tom. 3. cap. 3. art. 25.*

X. Clausula, quæ sæpè apponitur in rescriptis, & commissionibus, (Appellatione remota) sic intelligitur, ut primò tollat omnes frivolas appellationes; & hoc est certum apud omnes, cum illas abominetur totum jus commune. Secundò, etiam aliquando tollit legitimas, quia, si solum frivolas tolleret, nihil operaretur supra jus commune, cum illud illas abominetur, *Peririnis tom. 1. privilegiorum in constitut. 7. Julij l. 1. §. 4. num. 3.* Sed tertio tollit legitimas, quæ jure non sunt expressæ, *Naldus in summa, verbo clausula, & verbo appellare.* Sed melius videtur dicendum, tollere omnes, etiam legitimas, & jure expressè concessas, quando solum adest causa probabilis appellandi, ita ut tantummodo propter gravem, justam, & certam causam appellari possit; sic enim salvatur, tam jus naturale, quam jus positivum, quæ appellare permittunt. Per dictam etiam clausulam non impeditur, quo minus iudex ex legitima causa recusari possit, quia alia ratione se habet appellatio, alia

lia recusatio; *Peyrinis sup.* Nota tamen, quod
 hac clausula, in medio litterarum posita, respi-
 cit præmissa, quibus annectitur, sed non sequen-
 tia, nisi reperiatur in fine litterarum, & hoc si
 negotia sint separata; *cap. inquisitioni tua, de ap-
 pellat. Naldus in summ. verbo appellare, num. 1.
 Laxona verbo clausula, num. 10.*

XI. Gravamen irreparabile est omnis actus
 retractabilis, quo mandato executioni, pars
 gravata non potest sublevari, appellatione à de-
 mitiva, vel sine maxima difficultate, & præju-
 dicio non sublevatur; ut v. g. tortura, excom-
 municatio, suspensio, interdictum; sicut etiam
 carceratio. & quoad carcerationem, quando pe-
 titum fuit à Sac. Congregatione, An; quod dicitur
 in Decreto sacri Concil. Tridentini *sess. 13.
 cap. 1. de reformat. & sess. 24. cap. 20. de reformat.*
 de gravamine, quod per appellationem à defini-
 tiva reparari non potest; intelligi possit & de-
 bet de gravamine indebitæ carcerationis. S.
 D. N. audita relatione Congreg. Concilij decla-
 ravit, ita esse intelligendum; & ideo ab illo gra-
 mine posse appellari, & judicem teneri huic
 appellationi deferre, & teneri processum trans-
 mittere ad judicem appellationis, interim reo
 manente in carceribus, donec iudex appellatio-
 nis aliter ordinaverit causâ cognitâ. Unde vide-
 tur, quod non suspenditur executio sententiæ per
 appellationem, sicut & in causis Visitationis, &
 minorum correctionis patiter nunquam suspen-
 ditur.

Par. II.

z

ditur.

ditur. *Concil. Trid. sup. Rodericus sup. num. 3. cap. 4.*

Judex, ad quem provocatum est, appellan-
tem audire non debet, ad citationem, aut inhibiti-
onem, neque ad actum aliquem devenire, nisi per
litteras judicis, à quo illi constet de appellatione
justa, vel rationabili, vel licita, vel admittenda;
sed appellan-tem debet repellere, nisi de partium
consensu procedat: Er si litteræ exhibitæ fue-
rint, nisi in illis gravamen, & causa appellationis
posita fuerit, similiter rejiciat; Idem faciat in ca-
sibus à jure non concessis, aut prohibitis appel-
lare, *l. finali ff. de appellat. recip.* & si causa est du-
bia partes citare debet, ut rem perfectè cogno-
scat; quod si justam, & rationabilem appella-
tionem esse judicaverit, & ideo causam esse ipsi
devolutam, tunc citare, inhibere, & alia, pro
causæ cognitione, prosecutione ac termina-
tione necessaria poterit agere, sicut primæ in-
stantiæ judex, *Rodericus sup. cap. 3. num. 54.*

XII. Multi dicunt, invalidam esse appella-
tionem, nisi in ea petantur Apostoli; & maxime
eorum opinionem video confirmandam, quia
omnes conveniunt, quod si intra tringinta dies
à lata sententia non petantur, appellatio manet
deserta, *cap. ab eo, de appellat. & Clement. quam-
vis eod. tit. l. iudicibus, C. eod. tit. D. Antoninus
3. part. tit. 9. cap. 14. §. 1. Sylvester verbo appel-
latio, quest. 6. Lezana verbo appellare. num. 14.
Rodericus sup. cap. 3. n. 38.* Currunt autem hi
dies

es à die scientiæ sententiæ latæ; peti quoque
 ebent in appellatione extrajudicali; quando
 appellatur à judicè extra judicialiter proceden-
 e; sed non saltem ex necessitate, quando appel-
 lur à parte: his tamen non obstantibus, judex,
 quo appellatur, terminum ad petendos Apò-
 stolos appellanti potest assignare; intra quem,
 nisi petierit, appellationi renunciaffe censetur,
 cap. *quamvis cit. de appellat. in Clement.*

Quid sit autem Apostolos petere? nihil aliud
 est, quam litteras dimissorias postulare, seu litte-
 ras testimoniales, fidem appellationis facièntes;
 quibus dimittitur appellans à judicè à quò ad
 judicem ad quem appellavit: appellans vero pò-
 test, quoties voluerit, ab appellatione desistere,
 l. 8. *Cod. de appellat.*

XIII. Appellatione interposita probabili rã-
 one fulta; judex à quo amplius procedere non
 potest, nec aliquid innovare, l. 1. *ff. nil innovari
 appellat. interposita.* Sive appellationi detulerit
 judex sive non; quia, si detulit, non potest pro-
 cedere; si non detulit, neque potest procedere;
 ne appellanti præjudicet, quousque decernatur,
 quid sit agendum: Pendente verò appellatione,
 integer & illæsus status condemnati servari de-
 bet, adeò, ut infamis non sit, possitque omnibus
 acti; quibus poterat ante accusationem, aut de-
 nuntiationem, aut inquisitionem, & omnes ex-
 ceptiones adducere, *Rodericus supra cap. 3. n.
 1. & 2.*

XIV. Religiosus, Romam accedens sub pretextu appellationis, absque causa legitima iniqui gravaminis peccat contra Decretum Concilii Tridentini. sess. 25. cap. 4. non liceat regularibus a suis conventibus recedere, etiam pretextu ad suos Superiores accedendi, &c. debetque remitti ad suos Superiores severiori poena plectendus, quia temerè, levi ex causa, & non injuste vexatus aut gravatus contra dictum Concilium, egit, poenisque vocis activae & passivae ad biennium, aliisque ab ipso Concilio designatis, irremissibiliter multari debet ex Decreto Clementis VIII. Nec juvare potest in hoc religiosum titulus recusationis; jure etenim Canonico recusatio non admittitur à judice legitimo, nisi justa causa assignata, & probata coram ipso, vel saltem arbitris eligendis, cap. legitima, de appellat. in 6. cap. 2. requiritur, & cap. 2. cum speciali, de appell. Lexana verò appellare, à n. 26. Peyrinis tom. 1. de subdit. quest. 1. de obed. cap. 19. §. 1.

& 2.

CA.